

bcn
classics

Palau de la Música

23/24

08

01

24

PALAU DE LA MÚSICA

Evgeni Kissin

Evgeni Kissin, piano

8 de gener de 2024 a les 20 h

Palau de la Música Catalana

Durada aproximada: 95 minuts amb mitja part inclosa

bcn
classics

Palau de la Música

23/24

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Sonata per a piano núm. 27 en Mi menor, op. 90 13'

*Mit Lebhaftigkeit und durchaus mit Empfindung und Ausdruck
Nicht zu geschwind und sehr singbar vorgetragen*

Frédéric Chopin (1810-1849)

Nocturn núm. 2 en Fa sostingut menor, op. 48 8'

Fantasia per a piano en Fa menor, op. 49 14'

Pausa 15 minuts

Johannes Brahms (1833-1897)

4 Ballades op. 10 27'

Núm. 1 en Re menor. Andante

Núm. 2 en Re major. Andante

Núm. 3 en Si menor. Intermezzo. Allegro

Núm. 4 en Si major. Andante.

Serguei Prokófiev (1891-1953)

Sonata per a piano núm. 2 en Re menor, op. 14 18'

Allegro ma non troppo

Scherzo. Allegro marcato

Andante

Vivace

Evgeni Kissin

Piano

Nascut a Moscou el 1971, va començar a tocar el piano d'oïda als dos anys. Va estudiar a l'Escola de Música Gnessin amb Anna Kantor, la seva única professora. Als deu anys va fer el primer recital i un any després va debutar a Moscou. El 1984 va obtenir el reconeixement internacional en interpretar els dos concerts per a piano i orquestra de Chopin amb l'Orquestra Filharmònica de Moscou sota la direcció de Kitaenko, concerts enregistrats en directe per Melodia. Durant els dos anys següents, Melodia va llançar cinc discos més dels seus enregistraments en directe.

El 1985 es va presentar fora de Rússia; el 1986 va fer la seva primera gira pel Japó. El 1987 va debutar a l'Europa Occidental al Festival de Berlín. El 1988 va fer una gira per Europa amb els Virtuoses de Moscou dirigits per Spivakov i va debutar a Londres amb l'Orquestra Simfònica de Londres dirigida per Gergiev. Aquell mateix any va actuar amb Karajan i la Filharmònica de Berlín al Concert d'Any Nou (enregistrat per Deutsche Grammophon) i al Festival de Pasqua de Salzburg.

El 1990 va debutar als BBC Proms de Londres i als Estats Units amb la Filharmònica de Nova York dirigida per Mehta. També va inaugurar el centenari del Carnegie Hall amb un espectacular recital de debut enregistrat en directe per BMG Classics.

La temporada 2023-2024 té previstos concerts amb l'Orquestra de Santa Cecília, dirigida per Nosedá, l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera, dirigida per Urbański, i l'Orquestra de la Gewandhaus de Leipzig, dirigida per Nelsons, recitals a duo amb Matthias Goerne a Brussel·les, Viena, Madrid, Lisboa, París, Cleveland i Nova York, i recitals en solitari en gira pels Estats Units i Europa.

Va ser guardonat amb el Premi Crystal d'Osaka (1986) i va ser nomenat Músic de l'Any de l'Accademia Musicale Chigiana de Siena (1991); va ser Convidat Estel·lar a la gala dels Premis Grammy (1992), Instrumentista de l'Any de Musical America (1995) i Premi Triumph de Rússia (1997). Va ser el primer pianista a fer un recital als BBC Proms (1997) i l'any 2000 va ser el primer pianista convidat a fer el concert d'obertura d'aquest cicle de concerts. Va ser nomenat doctor *honoris causa* per la Manhattan School of Music i va guanyar el Premi Xostakóvitx de Rússia (2003). És membre honorífic de la Royal Academy of Music i doctor *honoris causa* per la Universitat de Hong Kong, la Universitat Hebrea de Jerusalem i la Universitat Ben-Gurion del Negev.

Els seus enregistraments han obtingut nombrosos premis i guardons, fet que ha contribuït significativament a la discoteca d'obres mestres enregistrades pels millors intèrprets del món. Entre els premis que ha rebut hi ha l'Edison Klassiek, els Grammy, el Diapason d'Or i el Grand Prix de la Nouvelle Académie du Disque.

Notes al programa

UN RECITAL ON EL PIANO S'ELEVA A LA SEVA MÀXIMA EXPRESSIÓ

Els esdeveniments previs a la composició, l'any 1814, de la *Sonata núm. 27, op. 90*, van marcar un abans i un després en la vida i la trajectòria musical de Beethoven. Havien passat quatre anys d'ençà que el compositor de Bonn va escriure la *Sonata per a piano núm. 26, «Els adeus»*, una obra marcada per l'absència i el posterior retorn de l'arxiduc Rodolf a Viena, ciutat que havia estat ocupada per les tropes napoleòniques. Un silenci «sonatístic» en el decurs del qual van veure la llum la *Simfonia núm. 7* i la *Simfonia núm. 8*, una revisió de l'òpera *Fidelio* i l'obra orquestral *La batalla de Wellington*. El 21 de juny de 1813, Arthur Wellesley, el futur duc de Wellington, va derrotar l'exèrcit napoleònic, un fet que suposaria el final de la guerra de la Independència espanyola. Beethoven va ser convidat al Congrés de Viena iniciat el novembre de 1814 i, per celebrar aquest moment històric per a Europa —referendat l'any següent amb la victòria de les tropes aliades angloprussianes sobre les de Napoleó a la batalla de Waterloo—, va compondre la cantata *El moment gloriós*. Paral·lelament, però, en l'àmbit personal Beethoven vivia un moment en què la sordesa li provocava un aïllament total.

La música produïda per Beethoven a partir d'aquest inici del darrer període compositiu, que abraça des de 1814 fins a la seva mort, resulta més introspectiva, allunyada dels cànons formals preestablerts i amb abundància de contrapunts i complexitats harmòniques. Estructurada en dos moviments breus, la *Sonata núm. 27* relata suposadament —com ho narra Schindler, biògraf del compositor— l'amor entre el comte Moritz von Lichnowsky, l'aristòcrata austríac germà del príncep Karl, i una actriu. El primer moviment, «Combat entre la raó i el cor», és expressiu, rítmic, amb alternança entre *forte* i *piano* i amb modulacions constants, fins a fondre's en un subtil *pianissimo*. El segon moviment —el darrer rondó que escrigué Beethoven— exposa una «Conversa amb l'estimada», una atmosfera amorosa en to de mi major d'una bellíssima lluminositat. Aquesta obra inicia el conjunt de les darreres sis sonates per a piano escrites per Beethoven, que, juntament amb les *Variacions Diabelli*, marquen un abans i un després en la història de l'instrument.

L'any 1841 Chopin vivia a París i passà aquell estiu a Nohant, a la finca de George Sand. Havia quedat enrere aquell intens hivern a Mallorca de desembre de 1838

a febrer de 1839 i, a principis de la dècada dels quaranta, quan el compositor havia complert trenta anys, es trobava en uns moments creatius molt fructífers. Veuriem la llum obres com el *Preludi*, op. 45, la *Balada núm. 3*, op. 47, la *Polonesa en fa sostingut menor*... A aquest període també pertanyen els fascinants *Nocturns*, op. 48, acabats a la tardor i publicats el novembre del mateix 1841, que van ser dedicats a Laure Duperré, una de les alumnes predilectes del compositor. Si l'op. 48 núm. 1 es caracteritza pel seu dramatisme, el núm. 2 té un esperit melangiós, amb el recurs rítmic d'un treset alternat amb una nota negra, per sobre del qual flueix una melodia nostàlgica i inoblidable. Un *Molto piú lento* ens portarà a un passatge caracteritzat per uns subtils dibuixos arpegiats alternats amb acords que atorguen un caràcter d'inquietud. Seguint la tradicional forma ABA del nocturn, la reexposició de la melodia inicial, amb alguna variació, ens retornarà a l'onírica placidesa inicial.

Si el *Nocturn* és un terme indissociable del nom de Chopin, la fantasia té una vinculació estreta amb infinitud de compositors, com ara Bach, Mozart, Beethoven, Schumann, Schubert..., en els quals la improvisació i la llibertat creativa poden escapar de tota forma musical preestablerta. A inicis de 1841, Chopin va començar a esbossar la *Fantasia en fa menor* i la tardor del mateix any, després d'un plàcid estiu a la localitat de Nohant, tot coincidint amb el millor any de la tempestuosa relació viscuda amb George Sand —pseudònim d'Amandine-Aurore-Lucile Dupin, baronessa Dudevant—, va acabar una de les obres més desbordants de la seva producció. Publicada aquell mateix any a París, va dedicar-la a la seva alumna, la princesa Catherine von Souzzo, i per la seva extensió de 317 compassos, el seu dramatisme intern i la seva vehemència, bé podria haver estat considerada una balada. Una àmplia introducció en fa menor ens conduirà a un *agitato* impetuós, convuls, on uns acords a manera de coral introduiran un passatge sincopat marcat pels greus del piano. El bellíssim *lento sostenuto* en ritme ternari s'erigeix en el moment més expressiu de la composició, preàmbul del *tempo primo*, abans que una cadència ens introdueixi un final *allegro assai* de gran vistositat. Malgrat ser una fantasia, posseeix una clara estructura formal per on es desenvolupa una ingent varietat de recursos lírics, harmònics (fluctua entre les tonalitats de fa menor i el seu relatiu de la bemoll major) i rítmics que resulten inequívocament chopinians.

Les obres per a piano escrites per Brahms s'han emmarcat en tres períodes creatius. El primer coincideix amb els anys de joventut, quan va conèixer Robert Schumann i Clara Wieck. És l'anomenat període simfònic i abraça des de la *Sonata*, op. 1 fins a les 4 *balades*, op. 10, escrites l'any 1854. El segon apartat, caracteritzat pel virtuosisme, s'exemplifica amb les variacions sobre temes

de Haendel i Paganini; el darrer, el més reflexiu i intimista, inclou els sublims *Intermezzi*, op. 117 i les *Klavierstücke*, op. 118 i 119.

Gènere musical romàntic irremeiablement associat al nom de Chopin, la balada pren inspiració en evocadors poemes narratius. Brahms va inspirar-se per a la primera balada en el poema escocès «Edward», un relat dramàtic sobre un parricidi inclòs en la recopilació *Veus dels pobles en els seus cants* realitzada per Johann Gottfried Herder. La *Balada núm. 1* s'inicia amb un *Andante*, escrit en l'ombrívola tonalitat de re menor; hi segueix un *Allegro ma non troppo* en mode major que incideix en el dramatisme, tot coincidint narrativament amb la confessió del fill a la seva mare del parricidi que ha comès. La primera balada clou amb la represa de la tonalitat menor, el lament final, un retorn al passatge lent inicial. La *Balada núm. 2* —*Andante*, en re major— posseeix infinitud de contrastos, des d'un abrupte passatge en si menor fins a la lleugeresa reflectida per uns suggestius staccatti. A l'*Intermezzo* —*Balada núm. 3*— dues parts ràpides emmarquen un trio de tempo lent. Moments tenebrosos alternats amb delicades sonoritats com a preàmbul de la melangiosa *Balada núm. 4*, un *Andante con moto* elegantíssim, líric, amb alternances entre tonalitats i d'una inspiració melòdica pròpia d'aquella darrera etapa contemplativa del piano de Brahms.

La *Sonata núm. 2* de Prokófiev va ser escrita l'any 1912, quan el compositor tenia vint-i-un anys i afrontava un futur prometedor com a pianista i compositor. La *Sonata* és contemporània del *Concert per a piano núm. 1*, obra amb la qual va obtenir al Conservatori de Sant Petersburg el premi Rubinstein amb el suport del professor Txerepnín i tenint l'oposició frontal de Glazunov. L'any 1914 Prokófiev va estrenar la segona sonata per a piano, obra dedicada a qui fou el seu amic de conservatori Maximilian Schmidhof, qui s'havia suïcidat un any abans.

La *Sonata núm. 2* conté uns ritmes incessants i unes harmonies amb referències al neoclassicisme, i música d'avantguarda i melodies inconfusibles del seu estil. El primer moviment, un *Allegro non troppo*, es caracteritza per la presència de nombrosos temes musicals, amb ritmes sincopats, amb obstinats, amb un pianisme que sembla imitar el moviment mecànic futurista i alternança amb passatges en contrapunt. Una amalgama creativa amb aspectes indissociables del seu segell compositiu. Prokófiev, amb una sòlida formació musical —deixeble de Rimski-Kórsakov i de Liàdov—, sempre va fer una mirada a la innovació i va mostrar interès per la música dels autors contemporanis, des de Richard Strauss fins a Claude Debussy. L'*Allegretto moderato* és un *Scherzo* que juga entre un estil espontani i una fórmula oberta i dinàmica caracteritzada pels freqüents canvis

tonals. A l'*Andante* emergeix l'essència de Prokófiev; una melodia evocativa, revestida d'una riquesa harmònica innovadora i passatges que dibuixen un bellíssim contrapunt; moments intensos que desembocaran en un bellíssim *pianissimo*. El darrer moviment es presenta a manera de tocata; unísons, tècnica desbordant, amb salts, arpegis i acords martellejats que finalment evocaran, cíclicament, temes musicals presentats amb anterioritat. Un final portentós posarà punt final a aquesta punyent *Sonata núm. 2* de Prokófiev.

Lluís Trullén

Perquè
vols

vibrar **d'emoció**
amb tots els sentits

LA VANGUARDIA

CUINA OBERTA tots els dies de 13h a 00h

**RESTAURANT OFICIAL DEL
BCNCLASSICS**

VINE A SOPAR AMB LA TEVA ENTRADA DEL

CONCERT I ET CONVIDEM A UNA COPA DE CAVA

Passeig Isabel II, 14
08003 Barcelona

@7Portes

www.7portes.com

reserves@7portes.com
Tlf. 93 319 30 33

DEGUSSA: LA FORMA MÁS SENCILLA DE INVERTIR EN METALES PRECIOSOS

El oro está considerado desde hace 6.000 años la moneda más fuerte, algo que lo convierte en una inversión sólida y tangible. El nombre de Degussa es sinónimo de metales preciosos en todo el mundo. Somos la mayor empresa de metales preciosos en Europa, que trabaja independientemente de los bancos, y estamos a su disposición para asesorarle y ayudarle a crear su cartera personal de lingotes y monedas. Todas las barras de Degussa están certificadas por la LBMA y disponen de un número ISIN, permitiendo su incorporación en una cartera de inversión. También le ofrecemos cajas de seguridad en alquiler, en las que podrá guardar su inversión.

Para más información
y tienda online, visite:

DEGUSSA-MP.ES

PUNTO DE VENTA:

CALLE DE VELÁZQUEZ 2
28001 MADRID
TELÉFONO: +34 91 19 82 900

MIEMBROS DE:

Egass
barcelona

Joies amb essència

OUT OF CHINA

鼎香軒

Cuina xinesa

20

anys

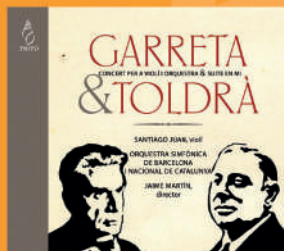
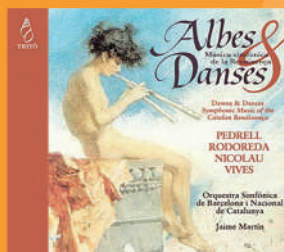
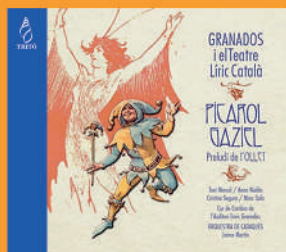
al vostre servei

Carrer d'Aribau, 112
08036 Barcelona

Tif. 934 51 55 55
www.outofchinabarcelona.com

Compromesos amb el patrimoni musical català

Consulta el nostre catàleg:
www.trito.cat

Cicle BCN Clàssics 23/24

Organitzen:

Amb el suport de:

Col·laboren:

Mitjans oficials:

Troba'ns a:

Enamorats, 35
08013 Barcelona

www.bcnclassics.cat
contacte@bcnclassics.cat
93 342 61 75

GAUDIM LA MÚSICA EN SILENCI

MOLTES GRÀCIES!

